

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Демченко М.

студентка факультету Економіки і права ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Питання проблем фінансового ринку в Україні є досить актуальним в наш час. Фінансовий ринок являється однією з важливих частин національної економіки. Тому значна увага приділяється його дослідженню. Питанням фінансового ринку в Україні присвячено праці багатьох вчених, серед яких О.А. Білоус, О.Д. Василик, Я. Комаринський, В.М. Опарін, О.В. Онікієнко, Г.Г. Козоріз, І.О. Школьник та інші.

На сьогоднішній день можемо виділити три основні проблеми: 1) мобілізація ресурсів; 2) нерозвиненість і недосконалість системи; 3) відсутність узгодженого законодавства. В Україні розвиток фінансового ринку відбувається з 1992 року. Пройшло зовсім мало часу і відповідно великих результатів не помітно. В цьому році Україна займає 120 місце з 125 країн відносно розвитку фінансового ринку. Виходячи з цього зрозуміло, що темп зростання економіки уповільнюється.

Одна з причин - недостатня кількість ресурсів. Цю проблему можна вирішити двома шляхами. 1) Розглянути акумулювання та інвестування банків; 2) акумулювання та інвестування фінансового капіталу. Раніше була велика кількість банків, відповідно фінансові ресурси були більш розпоширеніші. В зв'язку зі світовою кризою кількість банків значно зменшилась, через це відбулося групування ресурсів. Стимулювання фінансового ринку є дуже важливе для кожної країни, тому що на світовому ринку дуже важливо підтримувати конкуренцію.

Під час останніх подій в Україні загострився економічний стан. Тобто відбувається фінансова криза, яка характеризується хронічною незбалансованістю бюджетних доходів та видатків, активним зростанням державної заборгованості, нераціональною структурою бюджетних витрат, неоптимальним рівнем податкових вилучень для формування бюджетів усіх рівнів. Для подолання фінансової кризи потрібно запровадити жорсткий режим економії стосовно витрат бюджетних коштів; визначити доцільність

фінансування соціальних витрат; зменшити обсяг фінансових запозичень для покриття дефіциту державного бюджету; вдосконалити інструменти залучення до інвестиційної сфери особистих накопичень населення; оптимізувати рівень податкових вилучень до бюджету.

Для підвищення дієвості фінансової системи потрібно впровадити елементи стабілізаційної та фінансової політики, пріоритетом яких має бути оптимізація ефективності завдань, які належать до сфери компетенції місцевої влади та держави. Наприклад: розвиток страхових механізмів пенсійного забезпечення, медичного обслуговування, страхових принципів фінансування отримання вищої та спеціальної освіти та інше.

Фінансовий ринок в Україні відіграє дуже велику роль, так як має суттєвий вплив на розвиток усіх секторів економіки в країні. Наприклад пенсійні фонди, страховий ринок допомагають розвитку економічних процесів суспільства.

На сьогоднішній день поняття «фінансовий ринок» досліджує багато науковців, тому є досить багато його значень. Трактують О.Д. Василюк є найбільш точним для цього поняття. Фінансовий ринок – це механізм перерозподілу фінансових ресурсів між суб'єктами підприємницької діяльності, державою та населенням, між учасниками бюджетного процесу, деякими міжнародними фінансовими інституціями. Головними учасниками фінансового ринку є страхові компанії і комерційні банки.

Ще одна проблема, яка впливає на розвиток фінансового ринку це неузгодженість законодавства. Для вирішення слід ввести цілісну довгострокову стратегію розвитку фінансового сектору. Розвиток ринку цінних паперів відбувається дуже повільно. Причинами цього може бути: недосконалість чинного законодавства, або зміни в ньому; нерозвинена інфраструктура ринку фінансових послуг; висока кількість тіньової економіки; корупція; незахищеність прав; відсутність дієвих систем покарання за порушення законодавства України.

Отже, фінансовий ринок – це важлива складова частина ринку. Подальший його розвиток є дуже важливим для економічного стану країни. Він відкриває банкам значні можливості та перспективи збільшення обсягу діяльності. Основні проблеми: 1) мобілізація ресурсів; 2) нерозвиненість і недосконалість системи; 3) відсутність узгодженого законодавства. Для вирішення даних проблем потрібно здійснювати постійний моніторинг діяльності фінансових установ; оздоровити систему; покращити структуру

захисту прав; ліквідувати неплатоспроможні фінансові установи; забезпечити функціонування системи ефективного нагляду. Це допоможе ефективно працювати всій фінансовій системі загалом.

Список використаних джерел:

1. Проблеми фінансового ринку України та шляхи їх подолання //Економіка та суспільство. – 2018. – Вип. 19. – [Електроний ресурс] – Режим доступу : http://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/175.pdf
2. Фінансові новини України – [Електроний ресурс] – Режим доступу : <https://finclub.net/ua/news/ukraina-zaimaie-120-pozytsiiu-z-rozvytku-finansovoho-rynku.html>
3. Баліцька Н. Сучасний стан та перспективи розвитку фінансового ринку України – [Електроний ресурс] – Режим доступу : <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/126.pdf>

УДК 336.748.12

ІНФЛЯЦІЯ В УКРАЇНІ

Кобельнюк Ю.

студентка 1 факультету Економіки і права ХНЕУ ім. Семена Кузнеця

Основною метою політики будь-якої держави є забезпечення добробуту, економічного зростання та якісного життя населення. В основі такої політики має лежати чіткий контроль за рівнем інфляцій у державі. На сьогоднішній день інфляція являє собою одну з найбільш гострих проблем розвитку економіки в багатьох країнах світу, негативно впливаючи на всі сторони життя суспільства. Вона спричиняє зростання цін, зниження життєвого рівня населення, руйнує грошову систему, послаблює національну валюту,

стає причиною перетікання національного капіталу за кордон [1]. Проблематиці дослідження інфляційних процесів присвячена велика кількість праць як зарубіжних, так і вітчизняних вчених, зокрема Р. Кембелл, С.В. Міщенко, С.В. Науменкова, С.В. Онишко, С. Фішер, К.Ф. Черкашина, та інші. Аналіз впливу інфляції на економіку України та пошук шляхів їх подолання є досить актуальним питанням, адже саме від рівня інфляції залежить економічний розвиток країни та напрям, у якому уряд повинен рухатися, щоб країна не перебувала у стані застою, а економічно зростала.

Інфляція має багатоскладовий та багатофакторний характер, тому для її ефективного державного регулювання необхідно знати причини, що лежать в її основі. До основних причин виникнення інфляції можна віднести: порушення пропорцій суспільного виробництва, надмірна емісія паперових грошей, дефіцит державного бюджету, значне зростання внутрішнього та зовнішнього боргу, монополізація виробництва, мілітаризація економіки, недосконалість податкової системи, кризові явища у фінансово-кредитній системі, зовнішньоекономічні фактори; Основним показником, за допомогою якого вимірюється інфляція в країні, є індекс споживчих цін. Динаміка індексу споживчих цін з 2010 по 2017 р. [2].

Аналізуючи динаміку змін індексу споживчих цін протягом 2010–2017 років, можна побачити, що найвищою інфляція була протягом 2014–2015 рр. Вона була сформована за рахунок трьох основних складників – продукти харчування, житлово-комунальні послуги, алкогольні напої і тютюнові вироби. У 2016 р. відбулося стрімке зниження до 12,4 %. Динаміка споживчих цін у 2016 р. була близькою до прогнозів Національного банку, що публікувалися в інфляційних звітах протягом року та передбачали зростання споживчих цін на 12 % за підсумками року. Таким чином, ціль інфляції на 2016 р., визначена Стратегією монетарної політики на 2016–2020 рр. у межах 12 % \pm 3 п.п., досягнуто. Швидке сповільнення інфляції в 2016 р. відбулося насамперед завдяки послабленню інфляційного тиску, зумовленого фундаментальними факторами. Так, посилення ролі облікової ставки, її виважене зниження протягом року та зусилля уряду з утримання фіскального дефіциту в цільових межах привели до суттєвого поліпшення інфляційних і курсових очікувань та стримували інфляцію з боку попиту. Також зниженню інфляції сприяла помірна волатильність обмінного курсу гривні, яка спостерігалася протягом більшої частини року завдяки сприятливій ситуації на зовнішніх ринках. Фактична

інфляція в річному вимірі 2017 р. виявилася дещо нижчою за траєкторію прогнозу Національного банку, опублікованого в Інфляційному звіті, і становила 3,9 %. Це пояснюється насамперед низкою факторів пропозиції, внаслідок дії яких темпи зростання цін на сирі продукти харчування були нижчими, ніж прогнозувалося. У 2018–2020 роках споживча інфляція знижуватиметься і поступово повернеться до цільових показників, однак цей процес триватиме довше, ніж очікувалося раніше.

Для успішного подолання інфляційних процесів в Україні антиінфляційні заходи мають бути комплексними, основними серед яких є стабілізація і стимулювання виробництва, удосконалення податкової системи, створення ринкової інфраструктури, підвищення відповідальності підприємств за результати господарської діяльності, зміна обмінного курсу грошової одиниці, проведення певних заходів з регулювання цін і прибутків та ін [3]. Аналізуючи існуючі підходи до подолання інфляції в економіці можна виділити наступні заходи антиінфляційного регулювання в Україні: По-перше, необхідно розробити і втілити в життя комплекс державних програм розвитку економіки, в першу чергу тих галузей і підприємств, які сприяють становленню конкурентного, високотехнологічного та наукомісткого виробництва. По-друге, стимулювання кредитної та інвестиційної діяльності банків та обмеження покриття дефіциту коштів за рахунок банківського кредиту, також необхідно здійснити систему посилення стимулів виробничого накопичення, включаючи субсидії, які здатні підтримати процес накопичення коштів у підприємців та населення. Особливої уваги, також потребує розвиток фінансового ринку як конкретного механізму концентрації капіталу і його спрямування у національну економіку [4].

По-третє, уряду необхідно розробити послідовну, прозору грошово-кредитну політику, яка буде спрямована на забезпечення стабільності цін. І, як зазначає С. Міщенко, в монетарній політиці акценти повинні бути зміщені з одностороннього розгляду цінності грошей як їх купівельної спроможності до комплексної оцінки з урахуванням цінності грошей як капіталу [5]. По-четверте, змінити структуру виробничих фондів з метою розширення виробництва товарів народного споживання, тобто створення умов для переливу капіталу з однієї до іншої галузі суспільного виробництва. По-п'яте, вдосконалення податкової системи, особливу увагу слід приділити саме регулюючій ролі податків.

Отже, найбільшої ефективності проведення антиінфляційної політики можна досягти лише за умов комплексного використання всіх можливих способів боротьби з інфляцією. Інфляційні процеси та економічні кризи не минули жодної країни, проте навіть найважчі з них зазвичай завершувалися оновленням економіки та її зростанням. Україні необхідно використовувати той досвід і методи, які допомогли вийти іншим країнам з кризи і подолати інфляцію, але з врахуванням особливостей національної економіки.

Список використаних джерел:

1. Тівєриадська Л.В., Якименко А.М. Інфляційні процеси та їх соціально-економічні наслідки в Україні / Л.В. Тівєриадська, А.М. Якименко // Економічний простір.-2015.-№93.-с.175-188.
2. Індекс інфляції України / Фінансовий портал Мінфіну [Електронний ресурс]. – Режим
3. Марцин В.С. Інфляційні процеси, причини їх виникнення та шляхи подолання в Україні // Регіональна економіка.-2012.-№1.-с.21-29.
4. Онишко С.В. Фінансовий ринок в системі джерел фінансового забезпечення інноваційно-орієнтованого розвитку України // Науковий вісник Полісся № 2 (6),2016
5. Міщенко С. Удосконалення монетарної політики та регулювання фінансових систем /С. Міщенко // Вісник Національного банку України.-2020.-№5.-с.21-27.

